

Oponentský posudek na disertační práci

JUDr. Petry Sochorové

„Rovné příležitosti mužů a žen v pracovněprávních vztazích“

Předložená práce o rozsahu 181 stran textu je systematicky rozdělena do úvodu, devíti kapitol, z nichž všechny kromě třetí jsou dále vnitřně členěny, a závěru. Obsahuje též abstrakt v angličtině.

Autorka se nejprve zaměřuje na vymezení základních pojmů v oblasti rovných příležitostí mužů a žen v pracovněprávních vztazích a dále na sociálně-ekonomickou situaci a postavení žen na trhu práce v ČR. Poté analyzuje úpravu rovných příležitostí mužů a žen v dokumentech OSN, Mezinárodní organizace práce, Rady Evropy a rovněž v právu Evropské unie. Následuje výklad o rovných příležitostech mužů a žen v právním řádu České republiky – primárně se autorka zaměřuje na ústavní pořádek, dále na mezinárodní smlouvy vztahující se k rovným příležitostem, které ČR ratifikovala a na příslušné zákony – zákoník práce, zákon o zaměstnanosti a antidiskriminační zákon.

Těžiště práce spočívá v sedmé, nejrozsáhlejší kapitole, v níž jsou podrobně analyzovány jednotlivé zásady a principy uplatňované ve sledované oblasti v právu České republiky a v právu Evropské unie. Text je rozdělen do tří subkapitol, v nichž jsou zpracovány zásada rovného zacházení a zákaz diskriminace, zákaz diskriminace při přijímání do zaměstnání a zásada rovného odměňování pro muže a ženy. V následující kapitole se autorka zabývá právní ochranou rovných příležitostí mužů a žen pokud jde o veřejnoprávní prostředky a soukromoprávní prostředky. Pozornost je zaměřena i na zkoumanou problematiku v právu EU.

V závěru autorka hodnotí právní úpravu rovných příležitostí mužů a žen v pracovněprávních vztazích. Konstatuje, že „česká právní úprava je v zásadě koncipována a realizována způsobem, který požaduje právo EU. V současné době je pro Českou republiku nejdůležitějším a nejvýznamnějším úkolem samotná aplikace a

soudní interpretace těchto právních norem, která prozatím, jak v pracovněprávních vztazích, tak i při realizaci práva na ochranu, není tak zdařilá" (str. 176). S tímto názorem lze jistě souhlasit. Autorka upozorňuje na některé nedostatky platné právní úpravy, zejména pokud jde o antidiskriminační zákon.

Zcela závěrem autorka zdůrazňuje, že „skutečná rovnost žen ve většině zemí EU, včetně ČR, stále zaostává za jejich právním postavením. V této souvislosti je možné říci, že právní předpisy již vytvořily maximálně možný rámec pro skutečnou rovnost, této však lze dosáhnout jen s obtížemi, pokud zároveň nedojde k výrazným změnám ve společnosti" (str. 180 a 181). I s tímto názorem zcela souhlasím.

Systematické členění textu je vhodné, jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují a jsou vzájemně propojené, práce je přehledná. Autorka vychází z rozsáhlého okruhu odborné literatury časopisecké i knižní, české i zahraniční, kterou uvádí v seznamu použité literatury. V textu s ní uvážlivě pracuje a odkazuje na ni. Práce má bohatý poznámkový aparát. Autorka často v poznámkách pod čarou uvádí konkrétní zákonná ustanovení, která bylo možno dát i přímo do textu.

Zvolené téma je vysoce aktuální a důležité, otázce rovných příležitostí mužů a žen je věnována mimořádná pozornost v primárním i sekundárním právu EU i v národním právu všech členských zemí Evropské unie. Z úrovně textu je zřejmé nejen to, že autorka přistoupila k jeho zpracování s hlubokým zájmem a rozsáhlými znalostmi, ale i to, že se mu věnuje již dlouhodoběji. Nezaměřuje se pouze na právní úpravu rovných příležitostí mužů a žen v pracovněprávních vztazích, ale poukazuje na aplikační problémy, vychází z příslušné judikatury Soudního dvora EU a českých soudů. Zamýšlí se i nad otázkami bezprostředně souvisejícími se zvoleným tématem, k řadě z nich zaujímá svá stanoviska. Pokud jde o metody zpracování, využívá disertantka zejména metodu analýzy a metodu komparativní.

K práci nemám závažnější připomínky věcné ani formální. Obsahuje pouze některé drobnější nepřesnosti převážně stylistického rázu, které však nesnižují celkově vysokou úroveň práce. Autorka někdy používá poněkud neobvyklé výrazy -

např. na str. 55 uvádí „Těžiště české právní úpravy principu rovných příležitosti pro muže a ženy leží na úrovni zákona.“

Cíl práce – posoudit právní úpravu týkající se problematiky rovných příležitostí mužů a žen v pracovněprávních vztazích, a to zejména z pohledu pracovněprávních předpisů, antidiskriminačního zákona a dalších souvisejících právních předpisů – byl úspěšně naplněn, práce je velmi zdařilá.

Dospívám k závěru, že zvolené téma bylo zpracováno komplexně a úspěšně, autorka prokázala nejen jeho výbornou znalost, ale i znalost otázek souvisejících a zároveň i schopnost samostatné tvůrčí práce.

Závěrem konstatuji, že předložená práce jednoznačně splňuje požadavky stanovené příslušnými předpisy pro disertační práce a proto ji **doporučuji k obhajobě.**

Doc. JUDr. Věra Štangová, CSc.

oponent

V Praze dne 18. září 2012